

Spesialist uten Brukerperspektiv

Bjørnar Olsen
Sjefredaktør

Det nye reglementet for spesialistutdanningen for psykologer er et grundig gjennomarbeidet forslag, men brukerperspektivet er merkelig fraværende. Forslaget som presenteres på Psykologforeningens Landsmøte senere denne måneden, involverte mer enn «500 arbeidsgivere, myndigheter, brukerorganisasjoner, kompetansesenter og spesialistutvalgenes 54 medlemmer» i en første høringsrunde. Dette er eneste gangen brukerne nevnes i forslaget – med unntak av at også brukerne kan foreslå representanter til godkjenningutvalget.

I en tid da brukermedvirkning i all helsehjelp er en lovfestet rettighet, fremmes det et nytt reglement for spesialistutdanningen uten å ta med brukerperspektivet. Og ikke er det stort bedre i de utfyllende bestemmelsene for fordypningene: Kun klinisk voksenalderpsykologi nevner brukerne – men bare så vidt. Det oser ikke akkurat tung brukerinvolvering av en formulering om at veiledningen skal berøre brukermedvirkning.

Brukermedvirkning skal bidra til verdig behandling og gi den enkelte innflytelse på hjelpen som ytes. Men brukerperspektivet er også et faglig bidrag: Brukererfaringer kan sidestilles med og utfylle fagkunnskapen, fastslår Torkil Berge på side 1106. Og som Odd Volden påpeker: Det psykiske helsefeltet ansetter erfaringskonsulenter, og de første erfaringsstemmene har for lengst begynt på doktorgradsløp. Denne utviklingen «gjør at mange av Psykologforeningens medlemmer allerede i dag vil ha problemer med å hevde seg i faglige og interessepolitiske debatter med de dyktigste brukerstemmene», sier Volden (side 1105).

Både av faglige og helsepolitiske grunner bør brukerperspektivet og brukererfaringer gis en tydelig plass i den fremtidige spesialistutdanningen. Men i forslaget som legges frem for Landsmøtet 2013, handler det om faglig refleksjon «i et profesjonsfelleskap» og ikke i et fellesskap med brukeren.

Den fremtidige spesialistutdanningen må selvsagt reflektere både de rådende helsepolitiske idealer og kunnskapsfeltet. Da må brukerperspektivet og brukererfaringer inn, noe som kan løses på flere vis. Man kan som Norsk forening for kognitiv terapi aktivt rekruttere undervisere med brukererfaring og integrere brukermedvirkning i undervisningen. Eller man kan stille krav om at minst 20 av de 240 timene med obligatorisk veiledning skal gis av personer med brukererfaring. Det er et hav av muligheter til å påvirke fremtidige psykologer slik at brukerperspektivet blir en selvfølgelig del av deres virke. Grip disse mulighetene, gjerne alt på Landsmøtet. Det fortjener både faget, psykologene og brukerne.

bjornar@psykologtidsskriftet.no